

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Frisprog mod H. H. Hr. Biskop Mynsters Forslag til en ny Forordnet Alterbog

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Frisprog mod H. H. Hr. Biskop Mynsters Forslag til en ny Forordnet Alterbog", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 68. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1839_640-txt-shoot-idm2593.pdf (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Skriftemaalet.

Med *hvad* Ret *Papisterne* gjorde Skriftemaalet til en almindelig Christen-Pligt, og *Lutheranerne* det til en *Betingelse* for Adgang til Herrens Bord, og med *hvad* Ret endelig vi, tvertimod Kirkens Skik og Sagens Natur, give Afløsning uden al Synds-Bekiendelse, det er vist nok saa vanskeligt et Spørgsmaal, at vi i Almindelighed ikke maa æske det besvaret af hinanden; men naar Man, som Hr. Biskop *Mynster*, vil have et endnu strængere *verdsligt* Forbud end før mod at gaae til Alters uden Skriftemaal, og vil have alle Præster *tvunget* til at give den Afløsning *uden* Synds-Bekiendelse, som det gamle Ritual kun foreskrev *efter* Bekiendelsen; da skyldte Hr. Biskoppen dog vist nok hele den Christne Kirke og især sine Danske Medchristne lidt gyldigere Grunde end i 69hans Forslag er tilsyne. Skriftemalets Nødvendighed før Altergangen forudsætter han nemlig som en afgjort Sag, og om "Syndsforladelsen" hedder det blot ^{*}Bemærkningerne S. 47. "Indvendingerne mod den gamle Absolutions-Formular er saa bekiendte, at de ikke behøve her at gientages. Men fordi Absolutionen kan misbruges af dem, der misbruge Alt, bør den *dog ikke afskaffes*, og i den Form, som her er foreslaaet, bør formeentlig ingen Præst finde sig besværet ved at *udsige* den over sine Skriftebørn." Dette er, i mine Tanker kun et daarligt Svar til de vantroe Præster, og slet intet til de *Troende*, der ikke betvivle Christi Embedsmænds Fuldmagt til at "løse," men er bange for at misbruge den, og kan umuelig overtale sig til at "*udsige*" de mægtige, hellige Ord som en død Formular eller et tomt Mundsveir. Os hjælper Hr. Biskoppens "*saavist*" i Formularen slet ikke, thi slige Forbeholdenheder forbød det gamle Ritual med Rette, og at "Kirkesangeren" under visse Omstændigheder skulde gjøre *Synds-Bekiendelsen* for Alle, blev et meget uopbyggeligt Skuespil, der vist ikke betog nogen alvorlig Præst sine Betænkeligheder. Kommer nu hertil, at i *Frue-Kirke*, der, efter det gamle Ritual, skulde være Mønster for hele Riget, havde Man i en Række af Aar Skriftemaal *med* Afløsning ved den ene og *uden* Afløsning ved den an70den Side, og at saaledes er det nu trindt i Landet, da vilde det dog nok være ligesaa ubilligt at *befale*, som forargeligt at høre, en *almindelig Afløsning* i Landets Kirker, der vel kun havde lidt eller intet at betyde, men bestyrkede dog Folk i deres Ligegyldighed ved Synden og ved Budet "du maa ikke tage Herren, din Guds Navn forfængelig."

Ogsaa her er da det eneste baade Kloge og Rette at lade Præsterne skrifte, som de tør forsvare, og lade Folket søge hvilken Skriftestol, de vil; thi kun da vil Forargelsen nogenlunde kunne undgaaes, og de troende Præster, med deres Skriftebørns Samtykke, indrette Afløsningen saaledes, at den hverken bliver tom eller formastelig, og det er dog tilvisse paa den høie Tid, at der kommer lidt Alvor og Sandhed i den vigtigste Deel af vor offentlige Gudsdyrkelse, som dog visselig er *Sacramenterne* og hvad dertil hører, naar den ei skal udarte til et ligesaa tomt Skuespil som før Reformationen.

Alle de smaalige Bestemmelser om *Tiden*, naar, og *Stedet* hvor og *Tankerne* hvormed der skulde skrives, kunde derfor aldrig være mere ubetimelige og fra Hr. Biskop *Mynsters* Haand uforklarlige, thi om derved ogsaa kunde tilveiebringes en Smule Ensformighed, og den var en Smule værdt, nyttede det jo dog ikke at afsie Myggen og sluge Kamelen, og Hr. Biskoppen maa jo vide saavel som vi Andre, at Skriftemaalet er en fortvivlet Sag for samvittighedsfulde Præster og en Spas eller en Sovepude for Mængden, saa, om det var 71nok saa apostolisk, maatte det tigange heller bortfalde end drives længer som nu. *Afladen*, fandt *Morten Luther*, var Kirkens Pest, men om end "*Skrifte-Pengene*," som jeg endnu med Gru har seet i *Hovedstadens* Kirker, skulde allevegne være forsvundne, er Afløsningen som ingen Ting dog visselig ogsaa en Aflad, der slet ikke bliver *christeligere* ved at gives for Intet, og ved smaa grammatikalske Forbeholdenheder kan christelige Præster hverken skærpe Andres Samvittighed eller tilfredsstille deres Egen. Den Smule Frihed vi i denne Henseende har, da det gamle Ritual *kun* foreskriver Afløsning *efter* Synds-Bekiendelse kan vi da umuelig lade os betage ^{*}Jeg seer med Fornøjelse, at Hr. Dr. *Rørdam* i en velskrevet Afhandling ogsaa har paastaaet *Præstens* nødvendige *Frihed*, men han har glemt *Menighedens*.